

LEHDISTÖTIEDOTE nro 59/24

Luxemburgissa 22.3.2024

Vuoden 2023 oikeudenkäyntitilastot osoittavat, että oikeudenkäyntiasioiden määrä unionin tuomioistuimessa kasvaa rakenteellisesti

Unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan osittaisella siirtämisellä unionin yleiselle tuomioistuimelle (jonka kapasiteetti on kaksinkertaistettu viime vuosina) voidaan varmistaa, että työmäärä näiden kahden tuomioistuimen välillä on paremmassa tasapainossa

Unionin tuomioistuin

1. Unionin tuomioistuimessa vireille tulleiden **kanteiden** (kumoamiskanteet ja jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevat kanteet erityisesti ympäristöalalla) **määrä on kasvanut**.
2. Unionin tuomioistuimelle on esitetty vuonna 2023 eniten ennakkoratkaisukysymyksiä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen alalla (erityisesti **turvapaikka-oikeudesta**).
3. Ennakkoratkaisupyyntöjen maantieteellinen jakautuminen:
 1. poikkeuksetta kaikkien jäsenvaltioiden tuomioistuimet ovat kääntyneet kuluneen vuoden aikana unionin tuomioistuimen puoleen, mikä on osoitus tuomioistuinten välisen vuoropuhelun elinvoimaisuudesta
 2. **bulgariaalaisten, puolalaisten ja romanialaisten** tuomioistuinten esittämien pyyntöjen määrä on kasvanut.

Unionin yleinen tuomioistuin

3. **20 000:n unionin yleisessä tuomioistuimessa sen perustamisen jälkeen vireille tulleen asian raja on ylitetty.**¹
4. Vireille tulleiden asioiden määrän kasvaminen on havaittavissa etenkin **immateriaalioikeuksien** sekä talous- ja rahapolitiikan (etenkin **pankkioikeuden**) alalla.
5. **Päätökseen saatettujen asioiden määrän kasvaminen** ja **oikeudenkäyntien keston** pysyminen **tyydyttävällä tasolla** (keskimäärin 18,2 kuukautta) tehokkaan asiainhallinnan ja tuomareiden määrän kaksinkertaistamisen vaikutusten ansiosta.
6. **Laajennetuissa** viiden tuomarin **kokoonpanoissa päätökseen saatettujen asioiden määrän kasvaminen** (123 asiaa eli + 23 %).

Näissä kahdessa tuomioistuimessa vuonna 2023 vireille tulleiden asioiden määrä ylitti ensimmäistä kertaa toimielimen historiassa 2 000 asian symbolisen rajan. Tähän lukuun sisältyy kuitenkin 404 unionin yleisessä

tuomioistuimessa vuoden 2023 lokakuussa vireille tullutta asiaa, jotka ovat pääosin identtisiä.² Jos näitä asioita ei oteta huomioon, vireille tulleiden asioiden määrä on tosin edelleen hyvin suuri muttei poikkea juurikaan aikaisempien vuosien määrästä (1 710 vuonna 2022 ja 1 720 vuonna 2021).

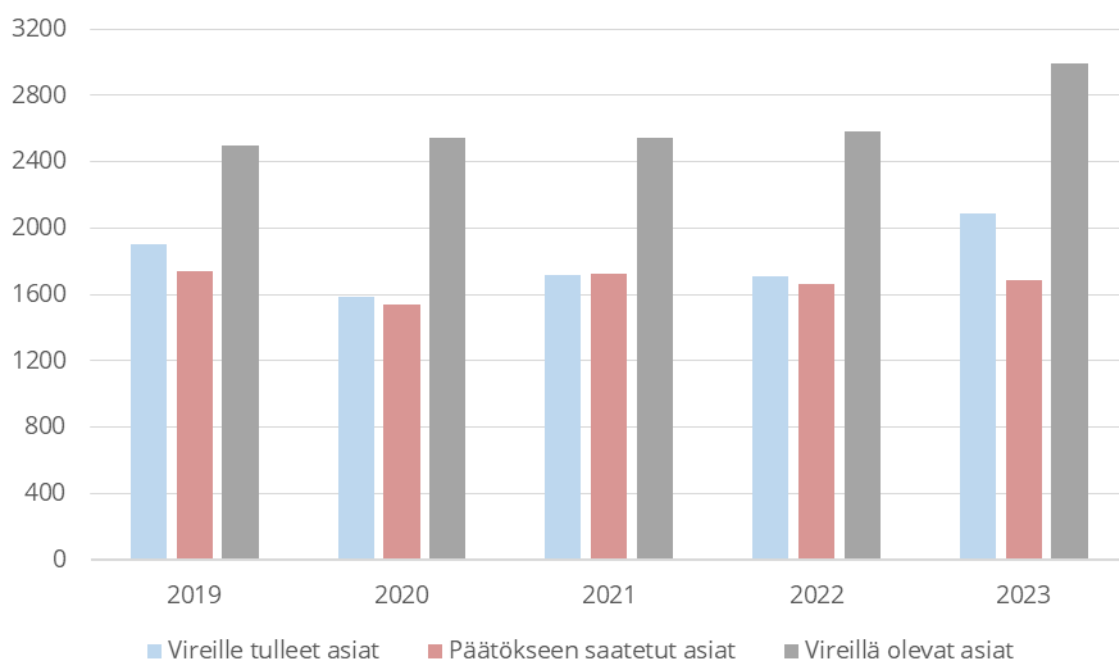
Nämä luvut ovat siis vahvistus vireille tulleiden asioiden määrän kasvusuuntauksesta, joka on voitu todeta viime vuosikymmenen aikana. Tämä kasvu osoittautuu rakenteelliseksi erityisesti unionin tuomioistuimessa.

Vuosina 2014–2018 unionin tuomioistuimeen tuli vuosittain keskimäärin 723 asiaa, kun taas vuosina 2019–2023 niitä tuli vuosittain keskimäärin 833 eli keskimäärin 15 prosenttia (vuosittain 110 asiaa) enemmän.

Käsiteltyjen asioiden määrän osalta unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin ovat kyenneet saattamaan vuonna 2023 päätökseen yhteensä 1 687 asiaa, mikä ylittää hieman viimeisten vuosien keskiarvon (1 667 asiaa vuodessa vuosina 2019–2022).

Vireillä olevien asioiden määrä on pysynyt puolestaan samana aikaisempiin vuosiin verrattuna (kun huomioon ei oteta edellä jo mainittuja, unionin yleisessä tuomioistuimessa vireille tulleita 404:ää identtistä asiaa).

Toimielimen lainkäyttötoiminnan yleinen kehittyminen 2019–2023

Yleiskatsaus	2019	2020	2021	2022	2023
Vireille tulleet asiat	1 905	1 584	1 720	1 710	2 092
Päätökseen saatetut asiat	1 739	1 540	1 723	1 666	1 687
Vireillä olevat asiat	2 500	2 544	2 541	2 585	2 990

Unionin tuomioistuin

Kuluneen vuoden tilastot osoittavat jälleen, että **unionin tuomioistuimen toiminta on ollut viime vuosina**

viikasta. Vuonna 2023 unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettiin 821 asiaa eli joitakin asioita enemmän kuin vuonna 2022, ja se saattoi niitä päätökseen 783, eli melko lailla saman määrän kuin kolmena edellisenä vuonna. Oikeudenkäyntien keskimääräinen kesto oli 16,1 kuukautta kaikki eri asiat mukaan luettuina, ja 31. joulukuuta 2023 vireillä oli 1 149 asiaa.

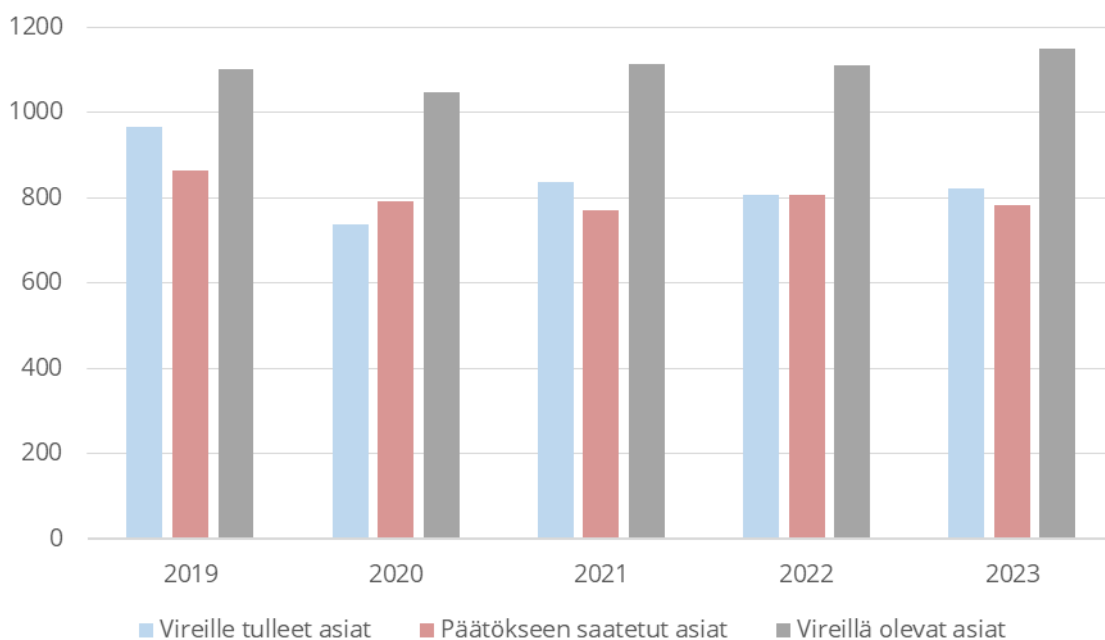
Oikeudenkäyntiasiat ovat myös jakautuneet asioiden luonteen mukaan pääpiirteissään samankaltaisella tavalla kuin edellisinä vuosina – ennakkoratkaisupyynnöt ja valitukset yksinään muodostavat edelleen yli 90 prosenttia kaikista unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetuista asioista. **Merkittävä muutos liittyy kanteiden määrän kasvuun.** Kun kanteiden määrä oli vuonna 2021 historiallisen alhaisella tasolla eli vain 29 uutta asiaa, niitä oli vuonna 2023 näet 60 eli yli kaksinkertainen määrä. Kasvu johtuu sekä kumoamiskanteiden määrän suurenemisesta (vuonna 2023 nostettiin 8 kannetta, kun vuonna 2022 niitä nostettiin vain 2), sillä yksi jäsenvaltio (Puola) nosti viime vuonna yksinään 7 kannetta unionin lainsäätäjän toteuttamista toimista (ympäristönsuojelun ja energiatehokkuuden alalla), että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevien kanteiden määrän kasvusta, sillä komissio päätti vuonna 2023 aloittaa useita rinnakkaisia rikkomusmenettelyjä tiettyjä jäsenvaltioita vastaan etenkin **ympäristön** alalla.

Ennakkoratkaisuasioissa unionin tuomioistuimelle esitettiin vuonna 2023 eniten kysymyksiä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen alalla (82), ja useimmat kysymykset koskivat turvapaikkaoikeuteen ja kansainvälistä suojelua koskevaan järjestelmään sovellettavien sääntöjen tulkintaa. Samoin kuin vuonna 2022, useissa ennakkoratkaisukysymyksissä oli kyse verotuksesta (53), kuluttajansuojasta (52) ja liikenteestä (40).

Vuoden 2023 viimeisten kuukausien aikana käytiin neuvotteluja lainsäädäntöpyynnöstä, jonka unionin tuomioistuin oli esittänyt vuoden 2022 marraskuussa Euroopan parlamentille ja neuvostolle, yhtäältä **unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan siirtämiseksi unionin yleiselle tuomioistuimelle kuudessa erityisasiassa (yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverotus, tullikoodeksi ja tavaroiden tariffiluokitus yhdistetyssä nimikkeistössä, matkustajille annettava korvaus ja apu pääsyn epäämisen, viivästymisen tai liikennepalvelujen peruuttamisen tapauksessa sekä kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä)** ja toisaalta vuoden 2019 toukokuussa voimaan tulleen, muutoksenhakuun unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin sovellettavan valituslupajärjestelmän laajentamiseksi.

Kuten Euroopan unionin tuomioistuimen presidentti Koen Lenaerts huomauttaa, *"unionin tuomioistuin voi näin keskittyä enemmän ydintehtäviinsä unionin perustuslakituomioistuimena ja ylimpänä tuomioistuimena. Viime vuosien tapaan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettuihin riita-asioihin liittyy näet usein arkaluonteisia kysymyksiä, joita ovat esimerkiksi oikeusvaltion arvojen säilyttäminen kansallisten tuomioistuinuudistusten yhteydessä, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka, henkilötietojen suoja ja kilpailusääntöjen soveltaminen digitaaliakaudella, syrjinnän torjuminen taikka ympäristöstä, energiasta ja ilmastosta johtuvat haasteet."*

Unionin tuomioistuimen varsinainen toiminta: vireille tulleet, päätökseen saatetut ja vireillä olevat asiat (2019–2023)

Yleiskatsaus	2019	2020	2021	2022	2023
Vireille tulleet asiat	966	737	838	806	821
Päätökseen saatetut asiat	865	792	772	808	783
Vireillä olevat asiat	1 102	1 047	1 113	1 111	1 149

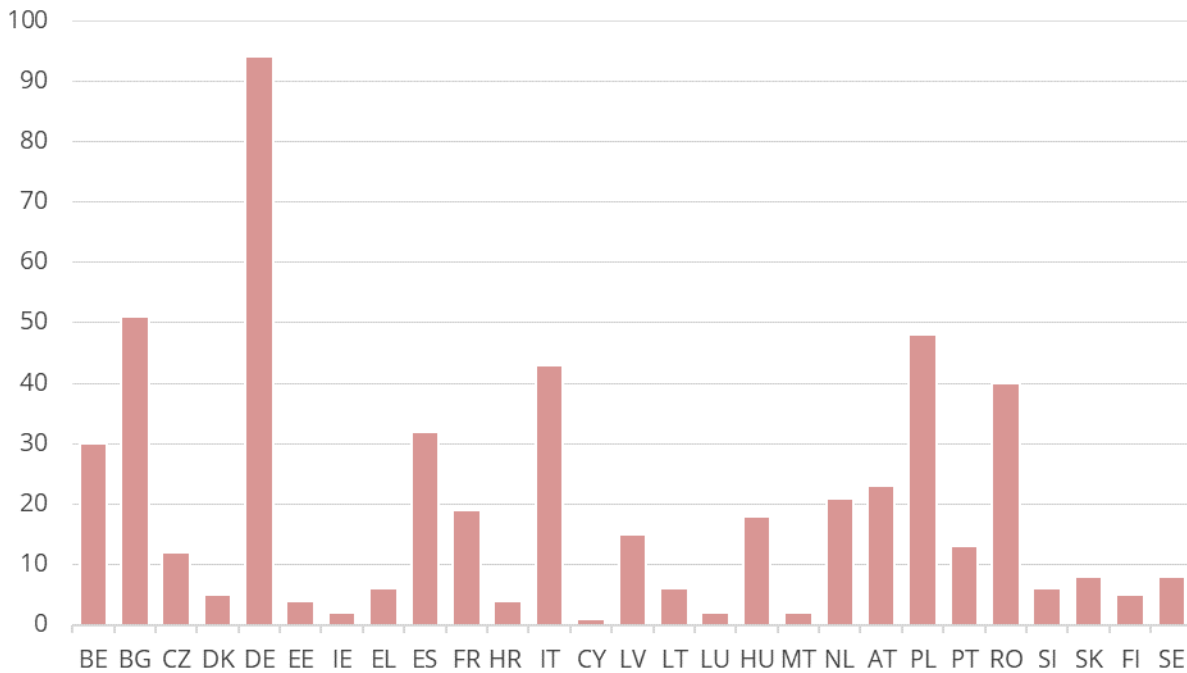
Unionin tuomioistuimeen vuonna 2023 saapuneiden ennakkoratkaisupyyntöjen maantieteellisestä jakautumisesta voidaan todeta, että **poikkeuksetta kaikkien jäsenvaltioiden** tuomioistuimet **ovat kääntyneet** kuluneen vuoden aikana **unionin tuomioistuimen puoleen**, mikä on osoitus perussopimuksilla luodun tuomioistuinten välisen vuoropuhelun elinvoimaisuudesta.

Vuonna 2023 **saksalaiset (94), bulgarialaiset (51), puolalaiset (48), italialaiset (43), romanialaiset (40), espanjalaiset (32) ja belgialaiset (30)** tuomioistuimet esittivät unionin tuomioistuimelle eniten ennakkoratkaisupyyntöjä.

Puolan osalta on todettava, että vuonna 2023 esitettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen määrä on ollut suurin sen jälkeen, kun kyseinen valtio liittyi Euroopan unioniin 20 vuotta sitten, kun taas bulgarialaisten tuomioistuinten vuonna 2023 esittämien ennakkoratkaisupyyntöjen määrä on puolestaan lähellä niiden vuonna 2021 esittämien ennakkoratkaisupyyntöjen ennätysmäärää (58 pyyntöä).

Samanlainen toteamus voidaan esittää Romaniasta peräisin olevien ennakkoratkaisupyyntöjen osalta. Romanialaiset tuomioistuimet esittivät unionin tuomioistuimelle vuonna 2023 peräti 40 pyyntöä. Myös tämä luku on lähellä sitä ennätystä, johon päästiin vuonna 2019, jolloin ne esittivät unionin tuomioistuimelle 49 pyyntöä.

Jäsenvaltioiden tuomioistuinten unionin tuomioistuimessa vireille panemat ennakkoratkaisuasiat (2023)

BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	JOS	SK	FI	SE	Yhteensä
30	51	12	5	94	4	2	6	32	19	4	43	1	15	6	2	18	2	21	23	48	13	40	6	8	5	8	518

Unionin yleinen tuomioistuin

Vuonna 2023 unionin yleisen tuomioistuimen uudistuksen, jonka yhteydessä sen tuomareiden lukumäärä kaksinkertaistettiin (asetus N:o 2015/2422), vaikutukset näkyivät täydessä laajuudessaan. Tämä tulee esiin tuomioistuimen oikeudenkäyntitilastoista. Unionin yleinen tuomioistuin saattoi päätökseen 904 asiaa, kun vireille tuli 1 271 asiaa (868 asiaa, kun huomioon ei oteta edellä jo mainittuja, vuoden lopulla vireille tulleita 404:ää identtistä asiaa). Oikeudenkäyntien keskimääräinen kesto pysyi lisäksi edelleen tyydyttävällä tasolla eli se oli keskimäärin 18,2 kuukautta, mikä on osoitus tehokkaasta asiainhallinnasta.

Kuten unionin yleisen tuomioistuimen presidentti Marc van der Woude huomauttaa, "koko vuoden 2023 ajan unionin yleisessä tuomioistuimessa uurastettiin edelleen nykyaikaistamisen eteen, jotta etenkin kaikkein laajimpien ja monimutkaisimpien asioiden käsittely olisi yhä tehokkaampaa. Nämä asiat, jotka kuuluvat yleensä talous- ja rahoitusoikeuden alaan, edellyttävät ennakoivaa lähestymistapaa, joka on räätälöity niin resurssien jakamisen kuin työn suunnittelunkin osalta. Tällä lähestymistavalla, jossa huomioidaan myös asianosaisten edustajat, voidaan lyhentää asioiden käsittelyn kestoja ja vastata kohdennetummin asianosaisten odotuksiin."

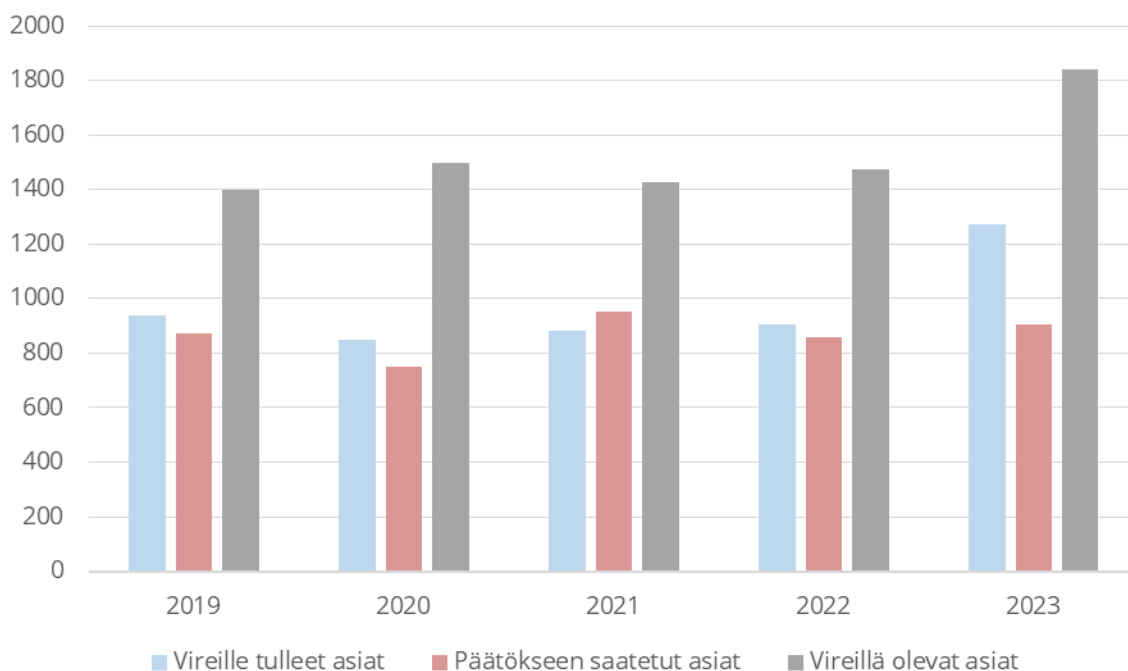
Unionin yleisen tuomioistuimen oikeudenkäyntiasioiden aihepiireistä voidaan todeta, että asioiden määrä kasvoi **immateriaalioikeuksien** (310 asiaa, kun vuonna 2022 niitä oli 270) sekä talous- ja rahapolitiikan alalla, joka käsittää muun muassa **pankkioikeuden** (56 vuonna 2023 vireille tullutta uutta asiaa). Lisäksi **rajoittavia toimenpiteitä** koskevat asiat pitivät unionin yleistä tuomioistuinta edelleen kiireisenä, mutta vähemmässä määrin kuin vuonna 2022: vuonna 2023 tuli vireille 63 asiaa, kun vuonna 2022 niitä tuli vireille 103. Tämän alan uusista asioista suurin osa (41 asiaa 63:sta) koskee niitä rajoittavia toimenpiteitä, joista Euroopan unionin määräsi vuonna 2022 eri luonnollisten henkilöiden ja yhteisöjen osalta Venäjän ja Ukrainan välisen konfliktin yhteydessä. Huomattakoon myös, että vuonna 2023 näkivät päivänvalon ensimmäiset digitaalisten markkinoiden ja palvelujen sääntelyä

koskevat oikeudenkäyntiasiat.³

Tilastot osoittavat lisäksi, että laajennetuissa viiden tuomarin kokoonpanoissa päätökseen saatettujen asioiden määrä – 123 asiaa (+23 % vuoteen 2022 verrattuna), joka merkitsee lähes 14 prosenttia kaikista päätökseen saatetuista asioista – on kasvussa. Huomattakoon niin ikään, että unionin yleinen tuomioistuin ratkaisi yhden asian (T-65/18 RENV, Venezuela v. neuvosto, joka koski Venezuelan tilanteen johdosta määrättyjä rajoittavia toimenpiteitä) suuressa jaostossa (15 tuomaria).

Ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan siirtämiseksi osittain tietyissä erityisasioissa ja valituslupajärjestelmän laajentamiseksi unionin yleinen tuomioistuin työskenteli lisäksi koko vuoden 2023 ajan sen organisaatiota koskevien yksityiskohtien tarpeellisten muutosten ja sen tulevien menettelysääntöjen kimpussa.

Unionin yleisen tuomioistuimen varsinainen toiminta: vireille tulleet, päätökseen saatetut ja vireillä olevat asiat (2019–2023)

Yleiskatsaus	2019	2020	2021	2022	2023
Vireille tulleet asiat	939	847	882	904	1 271
Päätökseen saatetut asiat	874	748	951	858	904
Vireillä olevat asiat	1 398	1 497	1 428	1 474	1 841

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Pysykää kuulolla!

¹ Kun 8.12.2023 toimitettu asia T-1148/23, PAN Europe v. komissio, merkittiin rekisteriin.

² Nämä kanteet (T-620/23–T-1023/23) koskevat Euroopan parlamentin jäsenten vapaaehtoisen lisäeläkejärjestelmän muuttamista.

³ Kolme kantajaa on jo nostanut unionin yleisessä tuomioistuimessa neljä kannetta riitauttaakseen päätökset, jotka on annettu portinvartijaksi nimeämistä koskevassa menettelyssä: asiat [T-1077/23](#), Bytedance v. komissio (ks. myös lehdistötiedote [nro 28/24](#)), T-1078/23, Meta v. komissio, sekä T-1079/23 ja T-1080/23, Apple v. komissio.